

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csp/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322201771
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:1322201771.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – Petržalka, 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. B., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., t.č. E. XX, XXX XX D., zastúpený: JUDr. Jana Šepel'ová, advokátka, so sídlom Nám. Slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 50 495 721 o zaplatenie 572,33 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd priznáva žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa 12.04.2022 doručil na Okresný súd Bratislava III žalobu, ktorou žiadal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 572,33 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 572,33 eur od 22.07.2021 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, pohľadávku voči žalovanému nadobudol ako postupník na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa XX.XX.XXXX uzavretej s postupcom Tatra banka, a. s., IČO: 00 686 930. Právny predchodca žalobcu uzatvoril dňa XX.XX.XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky, pričom podmienky čerpania, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo VOP. Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu neplnil pohľadávku riadne a včas, čím porušil svoju zmluvnú povinnosť. Ku dňu postúpenia pohľadávky, pohľadávka bola vo výške 572,33 eur, ktorá pozostávala iba z istiny (bez riadneho úroku, bez úroku z omeškania, bez poplatkov a bez poistenia). Žalovaný po postúpení pohľadávky žalobcovi neuhradil žiadnu sumu. Žalobca si zároveň voči žalovanému uplatnil aj úroky z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky od XX.XX.XXXX.

3. Na preukázanie skutočností tvrdených v žalobe žalobca predložil listiny: Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX s prílohou identifikujúca postúpenú pohľadávku, Zmluvu o bežnom účte zo dňa XX.XX.XXXX, Všeobecné obchodné podmienky Tatra banky, a.s., Obchodné podmienky Tatra banky, a.s. k Sporiacemu systému, Obchodné podmienky Tatra banky, a.s. pre medzinárodné súkromné debetné platobné karty, Obchodné podmienky Tatra banky, a.s. k elektronickému bankovníctvu, Výzvu

na zaplatenie zo dňa 05.08.2019, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX, výpis z účtu žalovaného, Pokus o zmier zo dňa XX.XX.XXXX s podacím hárkom.

4. Na výzvu Okresného súdu Bratislava III žalobca v podaní doručenom dňa 11.05.2022 uviedol že dňa XX.XX.XXXX uzavrel žalovaný a postupca zmluvu o bežnom účte a k tomuto účtu aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úverového rámca na účte až do výšky 3 500 eur pričom voľné prečerpanie bolo žalovanému povolené vo výške 500 eur. Podľa čl. 4.1 písm. b) zmluvy „Veriteľ má právo neumožniť čerpanie úverového rámca a požadovať splatenie pohľadávky Veriteľa a Dlužník je povinný pohľadávku ak hodnota priemerných mesačných kreditných operácií na účte za obdobie predchádzajúcich 10 mesiacov od ostatnej zmeny výšky úverového rámca zo strany veriteľa nedosahuje min. 400 eur. V danom prípade vykonal posledný kreditný vklad na účet žalovaný dňa XX.XX.XXXX vo výške 42 eur. Postupca preto podaním zo dňa XX.XX.XXXXvyužil svoje právo v zmysle čl. 4.1 písm. b) zmluvy a požiadal žalovaného o vrátenie dlhovaného peňažného plnenia. Zároveň bol žalovaný v nepovolenom prečerpaní, ktoré je podľa čl. 4.1 písm. a) zmluvy rovnako dôvodom na ukončenie zmluvného vzťahu. Žalobca uviedol, že nedisponuje podacím hárkom resp. doručenkou preukazujúcou odoslanie tejto výzvy. Keďže skutočnosť, že výzva zo dňa 05.08.2019 bola žalovanému doručovaná nebola protistranou rozporovaná v zmysle § 151 ods. 1 CSP je toto tvrdenie potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenie. V prílohe bol pripojený podací hárok k výzve zo dňa 28.07.2021 spolu s PrintScreenom preukazujúcim, že zásielka bola 02.08.2021 vrátená odosielateľovi. Taktiež bol pripojený aj výpis z účtu, obchodné podmienky k voliteľnému prečerpaniu a všeobecné obchodné podmienky.

5. Dňa 14.10.2022 bolo Okresnému súdu Bratislava III doručené vyjadrenie žalovaného v ktorom namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Bratislava III, žiadal vec postúpiť na Okresný súd Humenné, zároveň uviedol, že čo sa týka podanej žaloby, nárok žalobcu neuznáva, nakoľko má za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, a to ohľadom toho, z čoho suma 572.33 eur pozostáva. V návrhu na vydanie platobného rozkazu uvádza, že žalovaná suma pozostáva z neuhradenej sumy úveru. On však žiadnu zmluvu o úvere so žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom neuzavrel. Taktiež z podanej žaloby, či návrhu na vydanie platobného rozkazu nie je jasné, kedy mal finančné prostriedky čerpať, resp. kedy sa vlastne dostal do omeškania. Príloha, ktorá by mala predstavovať výšku a špecifikáciu pohľadávky, je nejasná, nezrozumiteľná a neprehľadná. Z uvedeného dôvodu žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Okresnému súdu Humenné bola vec postúpená dňa 22.05.2023

7. Žalobca podaním doručeným dňa 20.06.2023 doplnil žalobu v ktorom špecifikoval uplatnenú sumu a to ako rozdiel medzi debetnými operáciami (výber kartou, platba kartou, odchádzajúce platby z účtu) vo výške 530 eur, poplatkami vo výške 37 eur, úrokmi vo výške 49,95 eur a kreditnými operáciami (úhrady) vo výške 44,62 eur = 572,33 eur; $(530 + 37 + 49,95) - 44,62 \text{ eur} = 572,33 \text{ eur}$.

8. Žalovaný podaním doručeným dňa XX.XX.XXXX uviedol, že má za to, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, teda má za to, že právny predchodca žalobcu nepostupoval v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách. V zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 a pod. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Vo vyjadrení bolo

poukázané na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/40/2020 zo dňa 28.4.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 5.5.2021 a pod. Žalobca v prejednávanej príhode nepredložil žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov za účelom zotrvania s bankou v zmluvnom vzťahu. Takou výzvou nemôže byť „Výzva na zaplatenie“ zo dňa 05.08.2019, v ktorej právny predchodca žalobcu upozorňuje žalovaného, že ku dňu 03.08.2019 neviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na jeho bežnom účte a vyzýval ho na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 37,24 eur na účet uvedený vo výzve. V tejto výzve však banka neuvádza možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom (aj vzhľadom na rozhodovacu prax súdov) spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t.j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku na tretiu osobu s cieľom zmeniť osobu veriteľa a na možnosť zvrátiť postúpenie. Dokonca žalobca nepreukázal, že táto výzva bola žalovanému doručená, či doručovaná. Žalobca nepreukázal naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškanie s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, preto postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak nie je v tomto spore aktívne legitimovaný.

9. Súd zisťoval skutkový stav oboznámením sa obsahom žaloby, vyjadreniami žalobcu a žalovaného a listín predložených žalobcom a zistil tento skutkový stav:

10. Pôvodný veriteľ Tatra banka, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o bežnom účte fyzickej osoby a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania.

11. Predmetom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania bolo poskytnutie úverového rámca dlžníkovi na účte formou voliteľného prečerpania s výškou voliteľného prečerpania do výšky 3 500 eur. Splatnosť voliteľného prečerpania je deň, kedy veriteľ požiada o splatenie úveru v zmysle bodu 4.1 zmluvy alebo 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania alebo deň ukončenia zmluvy alebo deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru dlžníkovi veriteľom alebo deň vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka alebo deň, kedy sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka, pričom platí deň, ktorý nastane najskôr.

V zmysle bodu 1.2 zmluvy, veriteľ poskytne dlžníkovi úverový rámec takým spôsobom, že odpíše peňažné prostriedky z Účtu na základe prevodných príkazov Dlžníka, alebo aj bez ich predloženia, ak je to dohodnuté, umožní Dlžníkovi výbery hotovostí alebo zúčtuje príslušenstvo pohľadávky Veriteľa z účtu aj v prípade, ak nebude existovať dlžníková pohľadávka pohľadávka z účtu, ktorá vznikla v dôsledku pripísania platieb uskutočnených v prospech účtu alebo vkladom hotovosti na tento účet. Čerpanie úverového rámca je dlžník oprávnený požadovať až do dňa jeho splatnosti.

V zmysle bodu 3.1 zmluvy, pohľadávka veriteľa bude splácaná formou zúčtovania pohľadávky veriteľa v čase dohodnutej splatnosti z účtu. Ku dňu splatnosti voliteľného prečerpania je dlžník povinný uhradiť celú pohľadávku veriteľa.

12. Právny predchodca žalobcu výzvou na zaplatenie zo dňa XX.XX.XXXX upozornil žalovaného, že ku dňu XX.XX.XXXX neviduje úhradu nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na bežnom účte. Zároveň právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu tejto pohľadávky bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní. Taktiež upozornil žalovaného, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote banka zruší rámec voliteľného prečerpania prostriedkov na účte na využitie všetky zákonné prostriedky na vymoženie pohľadávky, taktiež môže znížiť výšku voliteľného prečerpania až na 0 eur a požiadať o splatenie voliteľného prečerpania vrátane nepovoleného prečerpania na účte.

13. Z výpisu účtu žalovaného vyplýva, že bankový účet pre žalovaného bol vedený právnym predchodcom žalobcu v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, pričom poplatok za balík a úroky boli účtované do XX.XX.XXXX.

14. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu Tatra banka, a. s., IČO: 00 686 930 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok na žalobcu bola postúpená pohľadávka z produktu Bežný účet FO vo výške 572,33 eur.

15. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 28.07.2021 predchádzajúci veriteľ Tatra banka, a. s. oznámila žalovanému, že jeho pohľadávka vo výške 572,33 eur vrátane príslušenstva, ktorá vznikla zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX s účinnosťou ku dňu 26.07.2021 postúpená novému veriteľovi - žalobcovi. Oznámenie bolo doručované žalovanému doporučenou poštovou zásielkou druhej triedy dňa XX.XX.XXXX (podacie referenčné číslo zásielky: A.).

16. Právny zástupca žalobcu listom „Pokus o zmier“ zo dňa XX.XX.XXXX vyzýval žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 590,60 eur (neuhradený úver – 572,33 eur + zákonný úrok 18,27 eur) v lehote do 24.03.2022 s upozornením, že v opačnom prípade pristúpia k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou. Pokus o zmier bolo doručovaný žalovanému doporučenou poštovou zásielkou druhej triedy dňa XX.XXXXXX (podacie referenčné číslo zásielky: A.).

17. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj ako „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 708 ObZ zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 710 ObZ ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch sa spotrebiteľom na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa veriteľom na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch sa na účely tohto zákona povoleným prečerpaním rozumie forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s

peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,

Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia (ku dňu 21.07.2021) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 OZ platného v čase postúpenia pohľadávky, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ako „zákon o bankách“) banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky (XX.XX.XXXX) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o bežnom účte so zmluvou o spotrebiteľskom úvere formou voliteľného prečerpania. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná tiež o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ - banka a žalovaný ako spotrebiteľ, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku ustanovená v prospech spotrebiteľa. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

23. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

24. Vzhľadom na postúpenie pohľadávky súd v prvom rade skúmal, či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti

na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

25. Pre platné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje splnenie viacerých zákonných podmienok a to jednak podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednak tiež podľa § 92 ods. 8 o bankách, keďže právny predchodca žalobcu je bankou podľa zákona o bankách. V prvom rade § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch predpokladá, že sa postupuje splatná pohľadávka a to buď po termíne konečnej splatnosti alebo v prípade, ak sa stala splatnou pred týmto termínom splatnosti.

Podľa zmluvy o bežnom účte konečná splatnosť voliteľného prečerpania je deň, kedy veriteľ požiada o splatenie úveru v zmysle bodu 4.1 zmluvy alebo 31. deň nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania alebo deň ukončenia zmluvy alebo deň poskytnutia iného typu kontokorentného úveru dlžníkovi veriteľom alebo deň vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka alebo deň, kedy sa veriteľ dozvie o smrti dlžníka, pričom platí deň, ktorý nastane najskôr.

Z listín predložených žalobcom vyplýva, že právny predchodca žalobcu mal vyzvať žalovaného na úhradu nepovoleného prečerpania na účte vo výške 37,24 eur výzvou zo dňa 05.08.2019 s upozornením, že v prípade neuhradenia dlhu pristúpi k zrušeniu rámca voliteľného prečerpania prostriedkov na účte alebo k zníženiu voliteľného prečerpania. Súd je toho názoru, že výzvou zo dňa XX.XX.XXXX právny predchodca mal požiadať o uhradenie dlžnej sumy k 03.08.2019 vo výške 37,24 eur a právny predchodca žalobcu mal za to, že v zmysle zmluvy nastala konečná splatnosť voliteľného prečerpania 31. dňom nepretržitého trvania nepovoleného prečerpania, čo je zrejmé aj z výpisu z účtu, z ktorého vyplýva, že od mesiaca 10/2019 žalovanému nie je účtovaný poplatok za balík a úroky sú účtované naposledy ku dňu 01.10.2019. Odoslanie tejto výzvy (zo dňa 05.08.2019) nebolo zo strany žalobcu preukázané, nebol predložený podací hárok alebo doručienka, alebo akýkoľvek iný doklad preukazujúci, že výzva bola žalovanému odoslaná alebo doručená.

26. V zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

27. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).

28. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. (pozri tiež rozhodnutia v obdobných veciach - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 5.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/40/2020 zo dňa 28.4.2021).

29. Z vykonaného dokazovania je však súdu zrejmé, že postupca F. G., H. nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiaden doklad o skutočnom odoslaní alebo doručení výzvy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou mal žalovaného vyzvať na zaplatenie dlžnej sumy pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Navyše v danej výzve zo dňa XX.XX.XXXX sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku na tretiu osobu s cieľom zmeniť osobu veriteľa a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.5.2021).

30. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

33. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 572,33 eur s príslušenstvom. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech žalobcu v konaní je 0 % a úspech žalovaného je 100%, preto nárok na náhradu trov konania patrí žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.